

mov. Olssen (2006) dokazuje, kakšne so obstoječe nevarnosti, ki pestijo programe vseživljenjskega učenja, ki se nato izkorišča v imenu neoliberalnih razlogov. Pravi celo, da je vseživljenjsko učenje nadomestilo znanje, ter razmišlja o tem, kakšne so posledice. Ključna strategija, katere del je vseživljenjsko učenje, je strategija »vsestranske delovne sile«, ki omogoča visoko mobilnost, obstaja na predpostavki visoke ravni splošne in tehnične usposobljenosti ter sposobnosti, da se lahko kadar koli dodajo nove spretnosti, da bi se omogočila sprememba – »vseživljenjski delavec« tako postane »idealni delavec«. Vseživljenjsko učenje kot strategija omogoča popuščanje legalnih obvez glede pogojev dela in zaposlitve ali njihovo opuščanje, prevaja se v predlog zmanjševanja kontrole nad praviciami in varovali za zaposlenega glede gotovosti ali zaščite delovnega mesta, kar naj bi omogočilo avtomatični mehanizem prilagodljivosti zaposlenega, kar zmanjša povezave zaposlenega s konkretnim podjetjem, to pa zopet naredi pogodbo o zaposlitvi bolj fleksibilno. Olssen nadaljuje, da je pomembno razumeti, da moramo strategije, kot je fleksibilizacija, razumeti kot tehnologije neoliberalnega vladanja z neposrednimi prednostmi za glavne vpletene igralce.

Vrnimo se ponovno k Beli knjigi o izobraževanju in usposabljanju v Evropi iz leta 1995, za katero smo sicer pokazali, da širi neoliberalistične ideje in poglede na izobraževanje.

Spomnimo se, da smo zapisali, da »naj bi t. i. evropski sistem za primerjavo in diseminacijo tovrstnih definicij, metod in praks vseboval (1) številna natančno definirana področja znanja, tako splošnega kot bolj specializiranega, (2) zamišljen sistem za vrednotenje vsakega izmed njih in (3) predstavljene nove, bolj fleksibilne načine za priznavanje spretnosti (Teaching and learning ..., 1995: 53, 54). O krepitvi priznavanja neformalno pridobljenega znanja preberemo, da naj bi »takšen pristop kot dopolnilo formalnim sistemom kvalifikacij zagotovil posameznikom večjo neodvisnost s seštevanjem njihovih kvalifikacij. Spodbudil naj bi željo po izobraževanju pri tistih, ki se ne želijo ali se niso sposobni učiti na konvencionalne načine« (ibid.: 54).

To je cilj dosega orodij za priznavanje neformalno pridobljenega znanja. V ospredju niso koristi, ki bi jih od priznavanja neformalno pridobljenega znanja imelo gospodarstvo in kapital, temveč je v ospredju posameznik, z njim pa širša družba. Neformalno pridobljena znanja v družbi obstajajo, so skrita in velikokrat neprepoznana. V kolikor jih poseduje nekdo, ki ni tipičen udeleženec izobraževanja in ima zaradi vsega tega (nižje izobrazbe itd.) tudi slabši položaj v družbi, negotovo zaposlitev, nižje dohodke in slabše finančno stanje (vse to smo pokazali s podat-